

Framst. 34/1969.

LAGUTSKOTTETS betänkande nr 6/1969-70 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om minuthandelns affärstid.

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört köpmännen Anton Kalmer och Paul Eriksson i egenskap av representanter för Ålands Köpmannaförening, bonden Nils Clemes och direktören Helge Mattsson i egenskap av representanter för Ålands Handelslagsdistrikt samt målaren Paul Selin och vaktmästaren Erik Wikström i egenskap av representanter för Ålands Fackliga Platsorganisation, härmed värdsamt anföra följande:

Utskottet har omfattat landskapsstyrelsens förslag om tillåtande av en allmän öppethållningstid från klockan 8 till klockan 21. Såväl allmänt konsumentintresse som turismsynpunkter talar för en friare möjlighet till öppethållning på sådana tider, då konsumenterna har behov av den service, som minuthandeln omhänderhar. Arbetstidsbestämmelserna och kollektivavtal bör trygga arbetstagarna till de arbetsvillkor, som kan vara berättigade i olika branscher.

Däremot har utskottet intagit en annan hållning till vissa kyrkliga högtider, jul- och nyårsdagen, långfredagen, påsk-, pingst- och allhelgonadagen, i det att utskottet föreslår, att endast blomsterhandel må öppethållas dessa dagar. Samma regel har landskapsstyrelsen föreslagit endast för självständighetsdagen och första maj. På julannandagen, påskannandagen och pingstannandagen liksom på söndag, som infaller före eller efter nämnda kyrkliga högtidsdagar, skulle öppethållning vara tillåten endast från klockan 13 till klockan 18, utom om det samtidigt är fråga om jul- eller nyårsafton, i vilket fall öppethållningen begränsas till tiden klockan 13 till klockan 15. En minoritet inom utskottet ville till de helt förbjudna dagarna hänföra också midsommardagen.

För att tillgodose konsumentintressen anser utskottet det nödvändigt att tillåta försäljning av mjölk och bröd på söndagar och kyrkliga högtidsdagar mellan klockan 8 och klockan 10. Bibehållandet av denna möjlighet skulle gälla alla sådana dagar utom de i 2 § 2 mom. uppräknade.

Landskapsstyrelsen har föreslagit, att beviljande av undantag skulle ankomma på landskapsstyrelsen. Därigenom skulle enhetliga öppethållningstider komma att gälla i hela landskapet. Utskottet anser dock, att enhetliga öppethållningstider icke åstadkommas med lagstiftningsåtgärden eftersom det står envar näringsidkare fritt att begränsa sin öppethållningstid inom den ram, som landskapslagen anger. Då dessutom en snabb behandling i vissa fall kan vara erforderlig och då de kommunala myndigheterna

också med tanke på den kommunala självstyrelsens betydelse borde bibehållas såsom avgörande instans, anser utskottet att kommunens styrelse borde bevilja undantag. Därvid borde dock undantag icke tillåtas från de i 2 § 2 mom. nämnda helg- och högtidsdagarna. Undantagstillstånd borde i regel beviljas en hel bransch, även om det sker på en enskild näringsidkares anhållan. Utskottet motser dock att undantag icke skall komma i fråga annat än tillfälligt eller då synnerligen starka skäl talar för en utvidgad service i t.ex. turismens intresse. Av en sådan ändring i förslaget följer att arbetsmarknadsorganisationernas åsikt icke behöver inhämtas, synnerligast som kommunens styrelse bör representera såväl arbetsgivare, arbetstagare som konsumenter. En ledamot ville dock omfatta landskapsstyrelsens förslag med det tillägget, att kommuns styrelse bör höras.

Utskottet finner icke anledning till att bibehålla gällande lagstiftning som normerande för rakstugor och frisersalonger. Om arbetsförhållanden och öppethållningstider i dessa regleras genom kollektivavtal, synes den frihet, som upphävande av gällande stadganden innebär, icke ha praktisk betydelse. Men avtalsparterna på detta område borde enligt utskottets mening utnyttja de förbättrade servicemöjligheter som en friare lagstiftning medger.

Utskottet emotser att förslag till lagstiftning angående kioskhandel och försäljning i härbärgerings- och förplägningsrörelser, som hade haft nära samband med denna lag, snarligen överlämnas till Landstinget.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå, att Landstinget måtte antaga lagförslaget med följande ändringar:

2 §.

På söndagar och kyrkliga högtidsdagar må, såvida ej annat följer av stadgandena i denna lag, yrkesmässig minuthandel bedrivs mellan klockan tretton och klockan aderton. För mjölk- och brödförsäljning må dessutom öppethållas under tiden mellan klockan åtta och klockan tio.

På jul- och nyårsdagen, långfredagen, påsk-, pingst- och allhelgonadagen samt på självständighetsdagen och första maj må minuthandel med i 3 l mom. (utesl.) och 6 § stadgade undantag icke bedrivs.

Jul-, nyårs-, påsk-, pingst- och midsommarafton må minuthandel icke bedrivs efter klockan femton.

3 §.

De dagar som nämnes i 2 § 1 och 2 mom. må minuthandel med blommor bedrivs mellan klockan åtta och klockan aderton.

(Utesl.)

-3-

5 §.

Kommuns styrelse må på synnerliga skäl bevilja avvikelser från stad-
gandena i denna lag, dock icke från förbudet i 2 § 2 mom. (Utesl.)

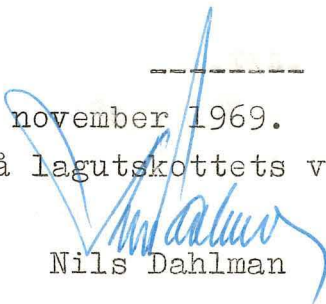
9 §.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1970.

Genom denna lag upphäves landskapslagen den 4 juli 1963 angående ti-
den för öppethållande av handelsrörelser och affärskontor(22/63).
(Utesl.)

Mariehamn, den 13 november 1969.

På lagutskottets vägnar:

Nils Dahlman

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Nils Dahlman, viceordföranden
Persson samt ledamöterna Sundblom, Östling och suppleanten Curt Carlsson.